

REGULAMIN
oceny koni oraz nagradzania właścicieli
na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych
w Poznaniu w dniach 12-14 maja 2023 r.

§ 1

Na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych, zwanej dalej Wystawą, mogą być wystawiane następujące konie, zaopatrzone w unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny:

1. ogiery w wieku 3 do 10 lat według rocznika urodzenia; wpisane lub spełniające warunki wpisu do ksiąg głównych koni ras: małopolskiej, wielkopolskiej, polski koń sportowy, polski koń zimnokrwisty,
2. klacze (do 5 miesiąca ciąży) w wieku 3 do 10 lat według rocznika urodzenia; wpisane lub spełniające warunki wpisu do ksiąg głównych koni ras: małopolskiej, wielkopolskiej, polski koń sportowy, polski koń zimnokrwisty.

§ 2

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wniosek Polskiego Związku Hodowców Koni powołuje zespoły sędziowskie do spraw oceny koni następujących ras:
  - a) małopolskiej, wielkopolskiej, polski koń sportowy (3 osoby),
  - b) zimnokrwistych (3 osoby),zwane dalej sędziami, wyznaczając im zakres dokonywanej oceny.
2. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołuje komisarza do spraw oceny koni.
3. Po zakończeniu prac sędziów sporządzony jest protokół i podane są do publicznej wiadomości wyniki oceny koni.
4. Wyniki oceny sędziowskiej prezentowanych zwierząt, dokonane i zaprotokołowane zgodnie z niniejszym regulaminem są ostateczne i nie podlegają uchyleniu lub zmianie.
5. Ocena dokonywana jest oddzielnie dla każdej grupy rasowej koni. W grupach rasowych konie oceniane są indywidualnie. W ocenie indywidualnej koni sędziowie stosują skalę ocen od 1 do 10 punktów (co 0,1 punktu) za poszczególne cechy. Jeżeli ogólna liczba punktów uzyskana przez dwa konie jest taka sama, to o miejscu konia decydują: ocena użytkowości, następnie ocena za typ. W przypadku dalszej równości o kolejności decydują sędziowie do spraw oceny.

Skala ocen:

10 punktów - doskonała	5 punktów - dostateczna
9 punktów - bardzo dobra	4 punkty - niedostateczna
8 punktów - dobra	3 punkty - prawie zła
7 punktów - dość dobra	2 punkty - zła
6 punktów - zadowolająca	1 punkt - bardzo zła

6. Cechy podlegające ocenie indywidualnej u koni ras: **małopolskiej, wielkopolskiej, polski koń sportowy** i ich maksymalna punktacja:

- 1) typ – zgodność cech płciowych i rasowych z wzorcem rasy określonym w programie hodowlanym - 10 punktów;
- 2) pokrój – poprawność budowy poszczególnych partii ciała - 10 punktów;
- 3) ocena użytkowości - 40 punktów, w tym:
  - a) skoki luzem w korytarzu – możliwości, technika (praca): kończyn zadnich, grzbietu, szyi i kłębu, siła, równowaga, rytm, ambicja (chęć) oraz waleczność - 10 punktów;
  - b) stęp w rękę - takt, zaangażowanie, długość kroku, równowaga, elastyczność - 10 punktów;
  - c) kłus luzem - takt, zaangażowanie, długość kroku, równowaga (sposób i kierunek przenoszenia środka ciężkości), elastyczność - 10 punktów;
  - d) galop luzem - takt, zaangażowanie, długość kroku, równowaga (sposób i kierunek przenoszenia środka ciężkości), elastyczność - 10 punktów;

Ocena indywidualna jest sumą ocen cząstkowych za poszczególne cechy. Maksymalna suma punktów za ocenę wszystkich cech wynosi 60.

7. Cechy podlegające ocenie indywidualnej u koni rasy **polski koń zimnokrwisty** i ich maksymalna punktacja:

- 1) typ – zgodność cech płciowych i rasowych z wzorcem rasy określonym w programie hodowlanym - 10 punktów;
- 2) pokrój – głowa, szyja, kłoda - poprawność budowy poszczególnych partii ciała- 10 punktów;
- 3) nogi i kopyta - 10 punktów;
- 4) ruch w rękę - 20 punktów, w tym:
  - a) stęp w rękę – takt, zaangażowanie, długość kroku, równowaga, elastyczność - 10 punktów;
  - b) kłus w rękę – takt, zaangażowanie, długość kroku, równowaga,

elastyczność - 10 punktów;

5) wrażenie ogólne - do 5 punktów ujemnych;

6) ocena użytkowości - 30 punktów, w tym:

a) przydatność do pracy w zaprzęgu - 10 punktów;

b) ruch w zaprzęgu - 10 punktów;

c) reakcja na pomoce, przepuszczalność, jezdność zaprzęgu - 5 punktów;

d) utrzymanie rytmu w zaprzęgu - 5 punktów.

Za ocenę użytkowości mogą być przyznawane punkty karne, o których mowa w ust. 7, pkt 5.

Ocena indywidualna jest sumą ocen cząstkowych za poszczególne cechy.

Maksymalna suma punktów za ocenę wszystkich cech wynosi 80.

§ 3

1. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie zaprotokołowanych wyników oceny prezentowanych koni, przeprowadzonej przez sędziów, przyznaje nagrody indywidualne za zwierzęta, które uzyskały tytuł czempiona, wicczempiona (nagroda honorowa), złoty lub srebrny medal.
2. W każdej grupie rasowej przyznaje się złote i srebrne medale, jeżeli oceniany koń indywidualnie uzyskał co najmniej podaną niżej liczbę punktów:

Rasa	Uzyskanie w ocenie indywidualnej co najmniej	Rodzaj nagrody
m, wlkp, sp	38	Złoty medal
	34	Srebrny medal
pkz	50	Złoty medal
	45	Srebrny medal

3. Jeżeli liczba koni przedstawionych na Wystawie w danej grupie rasowej wynosi co najmniej 5, sędziowie mogą wyłonić czempiona i wicczempiona rasy.
4. Za konie, które uzyskały srebrny medal hodowca otrzymuje dyplom.
5. Za konie, które uzyskały złoty medal hodowca otrzymuje dyplom i nagrodę pieniężną.
6. Za konie, którym przyznano tytuł wicczempiona (nagroda honorowa) hodowca otrzymuje dyplom.
7. Za konie, którym przyznano tytuł czempiona hodowca otrzymuje dyplom,

trofeum honorowe i nagrodę pieniężną. W takim przypadku nie przysługuje nagroda pieniężna za złoty medal, o której mowa w ust. 5.

8. Dyplom za udział w Wystawie otrzymuje hodowca, którego koń nie otrzymał złotego lub srebrnego medalu.
9. Osoby prawne i fizyczne mogą fundować i wręczać wystawcom koni nagrody we własnym imieniu, po uzgodnieniu z organizatorem Wystawy.

§ 4

1. Katalog sporządzony jest na podstawie kart zgłoszeniowych, wypełnionych przez wystawców koni, indywidualnie dla każdego konia. Wzór karty katalogowej stanowi załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
2. Za wiarygodność informacji zawartych w katalogu odpowiedzialny jest Polski Związek Hodowców Koni.

§ 5

Do obowiązków wystawców koni należy:

1. Zapewnienie, na swój koszt, transportu koni na Wystawę i z powrotem, łącznie z ubezpieczeniem zwierząt na czas transportu. Rezygnacja z ubezpieczenia przenosi ryzyko ewentualnych wypadków w czasie transportu na Wystawcę.
2. Przywiezienie ze sobą własnej paszy treściwej dla wystawianych koni, wiadra do pojenia, niezbędnego sprzętu do pielęgnacji koni, odzieży ochronnej dla obsługującego, itp.
3. Opieka nad swoimi końmi w czasie trwania Wystawy, a w szczególności:
  - a) pojenie, karmienie i pielęgnacja koni;
  - b) pilnowanie swoich koni i czuwanie nad zachowaniem warunków BHP podczas trwania Wystawy (szczególnie zwracanie uwagi, aby oglądający konie nie wchodzili do stanowisk koni i zachowali bezpieczną odległość);
  - c) ustalanie dla poszczególnych pawilonów nocnych dyżurów i branie w nich udziału;
  - d) doprowadzanie koni na ring podczas oceny sędziów, prezentacja koni na ringu itp.;
  - e) sianie ściółki oraz usuwanie obornika, czuwanie nad czystością i estetyką stanowisk koni i ich otoczenia.

§ 6

1. Ocena wystawianych zwierząt, dokonana niezgodnie z niniejszym regulaminem, jest nieważna i nie może stanowić podstawy do przyznania nagrody.
2. Postanowienia niniejszego regulaminu obowiązują na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu w 2023 roku.

Warszawa, 24 marca 2023 r.

Akceptuję:
Monika Wilińska
dyrektor
Departamentu
Bezpieczeństwa Żywności i
Weterynarii
/podpisano elektronicznie/

Załącznik nr 1. Wzór karty katalogowej

Nr kat.   Płeć   Nazwa   Numer unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego:

Numer księgi:

Data urodzenia:

Maść zasadnicza:

Pochodzenie

Hodowca:

Wystawca:

Wymiary przy wpisie/weryfikacji: / ; obw. kl.:.../...; obw.   /
 wzrost: Bonitacja przy   nadp.:
 wpisie/weryfikacji: /

Kariera hodowlana:

Liczba potomstwa ogółem -
    w tym: -
    ogiery wpisane do -
    klacze wpisane do -

Wyniki oceny wartości użytkowej:

Próba dzielności:
 IWU - .....; punkty - ...../; lokata - .....;
 Kategoryzacja -
 Wystawy -
 lokata -   /

Wyniki oceny komisji:
 m/wlkp/sp

Typ	Pokrój	Stęp w ręku	Kłus luzem	Galop luzem	Skoki luzem	Suma
10	10	10	10	10	10	60

pkz

Typ	Pokrój	Nogi i kopyta	Stęp w ręku	Kłus w ręku	Wrażenie ogólne		Przydatność do pracy w zaprzęgu	Ruch w zaprzęgu	Reakcja na pomoc w zaprzęgu	Utrzymanie rytmu w zaprzęgu	Suma
10	10	10	10	10	-5		10	10	5	5	80

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Warszawa, 24 marca 2023 r.
Znak sprawy: DŻW.hzg.863.2.2022.3

Pan
Leszek Sobolewski
Dyrektor
Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt

Dotyczy: propozycji zespołów sędziowskich oraz komisarzy na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu.

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z 13 marca 2023 r., znak NWZH.7.2023 przekazuję poniżej zaakceptowane składy zespołów sędziowskich przewidzianych do oceny bydła ras mlecznych, bydła ras mięsnych, koni, owiec i kóz, zwierząt futerkowych, drobiu i zwierząt ras rodzimych na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu w dniach 12-14 maja 2023 r. Jednocześnie przekazuję poniżej wykaz osób, które będą z ramienia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pełniły funkcję komisarzy na tej Wystawie.

- I. Zespół sędziowski do spraw oceny bydła ras mlecznych:
  - 1) Torben Melbaum - Niemcy;
  - 2) Marcin Janowski - PFHBiPM;
  - 3) Roman Januszewski - PFHBiPM.
- II. Zespół sędziowski do spraw oceny bydła ras mięsnych:
  - 1) Gilles Lequeux - Francja;
  - 2) Barbara Binerowska-Musiał - PZHiPBM;
  - 3) Marek Kowalczyk - PZHiPBM

- III. Zespół sędziowski do spraw oceny koni rasy małopolskiej, wielkopolskiej, polskiego konia sportowego:
  - 1) Bogdan Kuchejda – PZHK;
  - 2) Andrzej Matłowski – PZHK;
  - 3) Andrzej Kosior – PZHK.
- IV. Zespół sędziowski do spraw oceny koni ras zimnokrwistych:
  - 1) Wojciech Ganowicz – PZHK;
  - 2) Tomasz Radaj – PZHK;
  - 3) Marzena Guz-Falińska – PZHK.
- V. Zespół sędziowski do spraw oceny owiec i kóz:
  - 1) Tadeusz Lotczyk – PZO;
  - 2) Zbigniew Chmarzyński – RZHOiK w Poznaniu.
- VI. Zespół sędziowski do spraw oceny królików:
  - 1) prof. dr. hab. Paweł Bielański -IZPIB;
  - 2) dr Grzegorz Otulakowski – KCHZ;
  - 3) Mateusz Raczek-Zakrzewski – KCHZ;
  - 4) Łukasz Baran – KCHZ.
- VII. Zespół sędziowski do spraw oceny szynszyli:
  - 1) Mateusz Raczek-Zakrzewski – KCHZ;
  - 2) Michał Panas – KCHZ.
- VIII. Zespół sędziowski do spraw oceny drobiu:
  - 1) prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga – UPH w Siedlcach;
  - 2) prof. dr hab. lek. wet. Jerzy Niedziółka – UR w Krakowie;
  - 3) prof. dr hab. Dariusz Kokoszyński – Politechnika Bydgoska.
- IX. Sędziowie do spraw oceny poszczególnych gatunków zwierząt ras rodzimych:
  - 1) prof. dr hab. Jędrzej Krupiński – owce
  - 2) Mieczysław Kopiczko – bydło – PFHBiPM;
  - 3) prof. dr hab. Józefa Krawczyk – kury nieśne – IZPIB;
  - 4) dr Halina Bielińska – gęsi, kaczki – ZD IZPIB Kołuda Wielka;
  - 5) prof. dr hab. Dorota Kowalska – króliki IZPIB;
  - 6) Mateusz Raczek-Zakrzewski – szynszyle – KCHZ.

Funkcję komisarzy na XXX Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych do spraw oceny ww. gatunków zwierząt oraz zwierząt ras rodzimych sprawować będą niżej podani pracownicy Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii MRiRW:

1. Ela Sawicka - bydło ras mlecznych i bydło ras mięsnych;
2. Joanna Piekarska - konie;
3. Agnieszka Staniszevska - konie;
4. Sławomir Frankowski- owce i kozy;
5. Magdalena Mietlicka-Zakrzewska - króliki, szynszyle oraz zwierzęta ras rodzimych;
6. Olga Michalik-Rutkowska - drób.

Z wyrazami szacunku

Monika Wilińska
dyrektor
Departamentu
Bezpieczeństwa Żywności i
Weterynarii
/podpisano elektronicznie/